

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 31.

V Ljubljani, v torek 9. februvarija 1886.

Letnik XIV.

Sebična madjarska politika.

Kar se godi onkraj Sotle, nam ne more in ne smé biti neznano. Zato bomo od časa do časa kaj več poročali o stvaréh, ki se snujejo v glavnem mestu trojedine kraljevine. Znano mora biti, da sedanji ban grof Khuen-Hedervary smatra za svoj nalog na Hrvaškem, da napravi iz te dežele ogerski komitat. 59. §. pogodbe z Ogorskimi sklenjene pa pravi, da ima Hrvaška biti dežela z lastnim postavodajstvom in izvrševalno oblastjo, a sedaj vse vladne naredbe merijo na to, Hrvaška naj pozabi, da je samoupravna dežela.

Da k izvršitvi tega zvesto pomagajo „kimovci“ — lastni hrvaški poslanci, je žalibog le preočitna resnica. To ravnanje banovo in kimovec ima pa tudi svojo dobro stran. Zbudila je hrvaške rodoljube, možé odlične v gmotnem in duševnem oziru, ki so napravili središnji klub, ter se takemu postopanju odločno vstavljali. Njih program je ob kratkem ta-le: Postave naj se spoštujejo in ohranijo. Kakor postava in pogodba veže Hrvaško, veže enako tudi Ogrce. Mi ne tirjamo nič krivičnega, pa si krivice tudi vsiljevati ne damo.

Označivno je za odnošaje na Hrvaškem, da možje veliki posestniki na Hrvaškem in Ogorskem niso prostora našli pri vladni stranki na Hrvaškem, a to bi se še dalo pozabiti, dasiravno ne tako kmalo in brez tužnih skrbi za prihodnost, naj bi bil to le domač, hišni prepir, ali temu ni tako. Nesrečna politika vpliva tudi na zunaj. Avstrija je sedaj v takem položaji, kakor že stoletja ni bila. Na vzhodu pripravljajo se važne reči, znabiti popolni prekuc obstoječega. Preden pa Avstrija mora na zunaj kaj vplivati in kaj stalnega doseči, mora zadovoljiti svoje narode. Liberalna politika v Avstriji in liberalno-sebična na Ogorskem bode, da bi tako ne bilo, tudi v Orijentu vse pokazila.

Ker pa dandanes le tista stranka kaj opravi, ki pošteno pa odločno postopa, zraven pa ima tudi

svoje glasilo, sklenil je središnji klub osnovati posebni list, ki ima razširjati njih nazore po domačem in drugem svetu; zato ima izhajati list v nemškem jeziku. Novi list se zove „Agramer Tagblatt“. Začel je izhajati o novem letu ter si je pridobil v kratkem času mnogo naročnikov. Kdor hoče kaj več zvedeti, naj novi list čita in izvedel bode kmalo, kako sedanja vlada razširja med Hrvate ljubezen do madjarske države med slovanskim narodom in kako dežela pod tako vladno tudi gmotno propada. Še celó železnice, ki se gradé, se ne ozirajo na domačo potrebo Hrvaške, ampak morajo ozirati se pred vsem le na to, da koristijo madjarski deželi, oziroma glavnemu mestu Budapeštu.

Danes pa ozrimo se nekoliko na zunanjo politiko in pogledimo, kake vspehe je taka izključljivo ogerska politika imela v najnovjšem času.

Rekli bi, da je to nekaka posebnost madjarskega naroda, da napačno sodi o vnanjih državah; a kar je bil Andrassy minister vnanjih zadev, je to osodepolno za vso monarhijo. Vnanja politika je hodila dostikrat po potih, ki so bile celokupnosti avstrijske države v prav dvojljivo korist. Ozrimo se nekoliko na zadnje čine ob naših mejah. Ogorskimi politikarjem je povsod Rusija zli dub, ki povsod straši in nagaja. Angleškega ministra Gladstona, ki hoče dokazati, da se Rusija in Angleška na balkanskem otoku vendal-le moreta porazumeti, smrtno sovražijo. Ko je knez Aleksander šel v Plovdiv, da vstreže željam Bolgarov po zedinjenji, mislili so takoj, da je Rusija vmes. Madjari bili bi radi šli sami nad Aleksandra z vojsko, znabiti celó tudi nad Ruso. A se vé, da to ne gré niti tako hitro, niti tako gladko. Naj bi pa Rusija ne bila ravno Rusija, bi nas bili Ogri že zdavnej ž njo v vojsko zapletli; a to pa nemara, da so (razun drugih raznih vzrokov) vendar le storili, da prijaznost Avstrije z Rusijo zmirom nekako šepa.

In v Bosni! Bilo bi lahko mnogo boljše, naj bi se Ogri vedno v vse reči ne vtikali. Zlasti pa

bivšemu ministru Andrassy-ju ne bomo pozabili, da je bil skoraj bolj Turčiji naklonjen, kakor Avstriji, katero je zastopal. Ravno Andrassy je bil tisti politik mojster-skaza, ki je v Bosni vstanovil razmere, ki še trajajo in vse ovirajo ter bodo še trajale in ovirale ves prospeh, Bog zná, kako dolgo; ki znajo pa konečno Avstrijo še v velike zadrege in stiske pripraviti. Da je naša politika v Orijentu tako negotova, tako dvojljiva ni nikdo kriv, kakor sebična politika Ogrov do domačih, t. j. z ogersko krono v zvezi stoječih ljudstev in dežel in drugič sebična in dvomljiva politika Avstrije sploh. Žalibog, da nič ne kaže, da bi imelo v prihodnje kaj boljše biti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. februvarija.

Notranje dežele.

Iz Nemškega je došla vest, da Bismark ne sprejme adrese, katero mu je prusaški nemški klub v Avstriji namenil. Novica je sicer napravila jako dolgo pot iz Berolina na Dunaj, z Dunaja v Frankfurt v časnik, od koder se je zopet na Dunaj povrnila. Bilo je tako-le: „Frankfurterica“ ima namreč z Dunaja telegram, da je nemški poslanec princ Reuss na Dunajskem cesarskem dvoru vodji avstrijskih nemško-liberalcev, vitezu Chlumetzky-ju, iz dobrega vira zatrdil, da Bismark nameravane adrese nemškega kluba (ali avstrijskih izdajalcev), ne bode sprejel. To je pa menda Dunajske prusjane tako poparilo, da so namesto adrese, ktere se Bismark tako brani, sklenili resolucijo (o kateri je „Slovenec“ nedavno že pisal), samo da nekaj sklenejo, če tudi je nikomur ne morejo izročiti. Že takrat, ko smo o tej zloglasni resoluciji govorili, smo rekli, da jako dvomimo, da bi Bismark ne imel več takta, kakor njegovi malikovalci v Avstriji, in res, ni še teden dni od tega, in se je to potrdilo. Če omenjene prusjane v Avstriji že vse tako boli, naj poprodajo kar imajo ter naj se v Bismarkijo podajo; saj jih nihče ne zadržuje, pač se pa bo Avstrija veselila, da se bo take nesnage iznebila.

LISTEK.

Nikolaj Jurišič,

kranjski dež. glavar (1538—1544) in glasovit junak.

Spisal I. Steklasa.

(Dalje.)

Šestnajsti dan (20. avg.), odkar je začel Soliman Kiseg obsedati, sporoči Ibrahim Jurišiču po štirih Turkih, naj predá mesto in plača 2000 gld. davka. Vsa druga mesta so že podala ključé svoje, samo Jurišič edini se še protivi. Da je sultan milostljiv, pa bode tudi Jurišiču odpustil in mu življenje podaril, ako mesto predá. Jurišič pa odgovori odvažno, da Kiseg ni njegov nego kraljevski, da od mesta ne more davka plačati, a zahtevanega denarja tudi nima. Še trikrat je poskusil Ibrahim nagovoriti častitega vojvodo, da naj se predá, dokler mu je še cela glava, ali Jurišič je enako odbil vse ponudbe.

Eno uro po teh medsebojnih dogovorih zatrobijo zopet turške trombe za napad. Ibrahim obeča svojim vojakom večé plače in darove, ako zmagajo. Napadejo janičarji z dolgimi svojimi puškami, priletijo oklepniki (asapi) in spahije*) s sulicami in

jatagani, kakor ljuti zmaji po naslonih in lestvah na mestni nasip, ter zataknejo tukaj osem zastav v zemljo. Huda borba se vname, napenjajo se Turki, da se skozi razpokline v mesto prerinejo, ali oblegani jih junaško odbijajo s puškami, strelkami in meči. Nastane krvava in strašna borba, v kateri so se na obeh stranéh junaško branili in skoraj bi rekel, da so kristijani, kojih je že polovica pala v groznem boju, oslabei in podlegli tristoletni turški sili, kajti Turki so že skozi tri predore na nasipu v mestne ulice prihumeli. Ko so le-to starčki, žene in otroci, kterih je bilo jako mnogo iz okolice v mesto pribežalo, opazili, zaženo tak strašansko glas, stok in pomagaj, kakor da se jo pekel odprl, a Turki misleči, da obleganim prihaja nova pomoč proti njim, preplašijo se zaradi te nepričakovane groze ter pobegnejo na vse strani brez obzira, pustivši dve svoji zastavi kristijanom v rokah, vsled česa se le-ti ohrabirajo, vdarijo z vso močjo na sovražnika ter ga preženo z mestnega zida. Turški zapovedniki so se trudili na vse načine, da zberejo zopet vse razkropljene čete ter napad obnové, ali niso mogli niti z lepa, niti z grda pripraviti k temu prestrašenih vojakov. Ker se je vse to skoraj v trenutku dogodilo, pripisovali so kristijani in Turki to čudno, brzo spremembo nekemu posebnemu pripteljeju. Turkom se je zdelo, da se jim je prikazal

nekakšen božji vitez, ki je pretel z golim mečem, a tudi mestjani da so opazili sv. Martina, velikega zaščitnika bližnjega mesta Subotiča (Steinamanger). Kar se je pa enim in drugim zdela čudna prikazen, ni bil nobeden drugi nego vitez Nikolaj Jurišič, vedno srečen in odločen, ki je na vse strani letal, hrabil in pomagal.

Ko je videl Ibrahim, da ne more na noben način mesta z orožjem osvojiti, poskusil je, ne bi li kaj z lepa opravil pri Jurišiču ter tako vsaj navidezno pokrtil sramoto prizadeto osmanskem orožju. Tri ure po poslednjem velikem napadu prileté štirje Turki skozi predor mestnega zida ter pokličejo Jurišiča, da naj pride v turški tabor do velikega vezira pod stražo, kajti da je zadobil milost pri velikem padišahu.

Za obsedanja je propalo v mnogih bitkah več kakor polovice posadne vojske, a sam Jurišič je bil v poslednjem boju hudo ranjen. Hrane in streliva je že zmanjkalo, a mestjani in vojaki so bili čmerni in nezadovoljni zaradi žalostne osode, ki jih je zadela; bali so se, da, ako se sovražnik še enkrat na nje navali, se ne bodo mogli več vpreti. In res je bilo v mestu že vse tako prišlo, da se ne bi bilo moglo niti trenutek več braniti. „Smodnika — piše Jurišič kralju — je bilo čisto zmanjkalo, in kar je mojih ljudij ostalo še živih, ti so že vsako voljo

*) Turški konjanik.

V *hrvaškem deželnem zboru* spregovoril je ban Khuen-Hedervary tisto besedo, katero je nedavno na Frankova očitavanja obljubil, da jo bo znil. Frank mu je namreč očital nepostavno postopanje pri zgradbi železnice Vinkovce-Brčka. Ban je rekel, da se je zgradba omenjene železnice na vse strani od strokovnjakov presodila in vsi so se izrekli, da je ta železnica jako koristna državi in deželi. Že le samo dohodki krajinškega zaklada se bodo z njeno pripomočjo za cel milijon povišali in pri zgradbi proge Vinkovce-Brčka in Županje Zbavca se je prihranilo 269.000 gld. Frank je nedostavno ravnal, ko je podjetnika Kleina prijel, češ, da se ni poštene poti držal. Konečno je ban Franka pozival, da naj ga (bana) ali toži ali pa naj se odpove imunitetni pravici, da ga bo mogel ban sam zgrabit in zaradi opravljanja pred sodnijo tirati. Če Frank ne bo tega in ne onega storil, pravi ban, bode iz tega razvidno, da vse Frankovo govoričenje o nepoštenosti pri zgradbi omenjene železnice ni bilo drugega nego dobro premišljeno obrekovanje. — Frank si bo pač dvakrat premislil, preden se bode do družega sam odločil, ker pač dobro vé, kaj je hrvaška pravica pred madjaronskimi zavezniki vredna. Izgled in osoda Starčevića mu bode kašipot. Če bode pa bana tožil, se pa ne vé; lahko bi ga, ker ban še vedno ni nič dokazal, kje je ostali denar, o katerem je Frank govoril.

„Ne boj se brate“, tolažil je svoje dni Turčin Srba, ko je nameraval mu glavo odrezati. Nekaj sličnega zdi se nam o zagotovitvi Madjarov nasproti Srbom v *ogerskem državnem zboru*. Tisza je namreč rekel: „Zagotavljam Vas, spoštovani gospodje poslanci, da Srbe in Rumunce jako spoštujem in da srčno želim, da bi se obojim v njihovi domovini prav dobro godilo. Ob enem Vas tudi lahko zagotovim, da si bom vedno prizadeval, dokler bom član vlade in tudi pozneje kot priprost državljani, delati na prospeh pod ogersko krono živčih Srbov in Rumuncev. Toda pomislite, da je ni države v Evropi, ktera bi bila v svoji prvotini nastala iz jedne same narodnosti, ter da po mnogih državah razun tiste narodnosti, ktera je dotični državi svoj značaj vtisnila, živi še vedno več ali manj drugih narodnosti. Tako je dandanes v Rumuniji, na Srbskem, pa tudi na Nemškem. Zarad tega mora tista narodnost, ktera je v državi, ki se je osnovala, v absolutni ali pa v relativni večini, vtisniti tej državi pečat svoje narodnosti. To je moja misel o ogerski državi, kakor o vsaki drugi državi. Če se pa Vi, spoštovana gospoda, pritožujete, prosim, ozrite se po velikih državah, velikih in malih zveznih državah in povejte mi, kje imajo državniiki družih narodnosti toliko prednosti bodisi v šoli, v upravnistvu države, ali kjerkoli si bodi, kakor ravno pri nas na Ogerskem? Ako mi pokažete tako državo, potem le stavite pogoje, s kterimi hočete zvesti ostati ogerski kroni. Če mi pa take države ne morete pokazati, ne stavite potem tudi nikakih pogojev za svojo zvestobo, temveč dokažite, da ste, če tudi sinovi druge matere, vendar-le zvesti ogerski državi!“ To bode zopet nekaj za „nemški klub“ na Dunaji in morda sedaj Tisza tisto resolucijo v dar dobí, ktero jim je Bismark v kot vrgel. Sedaj so pač ogerski Slovani določno zvedeli, česa se jim je ondi nadjati! Narodna smrt jih čaka; umaknili se ji bodo le z vztrajno opozicijo in duševno dotiko tostranskih Slovanov.

„Und gehst du nicht willig, so brauche ich Gewalt.“ Po tem naslovu ravna *Madjari*. V Temeški županiji prebivajo večidel Srbi in Rumunci (Vlahi). A ti so nevarni?! Nočejo se pomadjariti. V tem komitatu imajo gospodarski klub, odbor tega kluba je sklenil, naj se osnuje društvo, ktero mora imeti dosti denarja na razpolaganje, da bode spoznalo

vse razmere v tem komitatu. Namen temu društvu bode, da pospešuje razprodajo zemljišč po javni dražbi, da dobí tako v roko veliko malih zemljišč. Ta zemljišča bode potem prodajalo drugim, kaj pak madjarskim prisilcem, da se tako zboljša ekonomija v teh krajih. Vprašali so tudi vlado, kako da misli podpirati to društvo. No, kaj še več hočete, Madjari bode zboljšali poljedelstvo! Ko beremo te in take pojave madjarskega veleblodja (Größenwahn), mislimo si ravno nasprotno, Madjar vidi, da propada, zato pa tako opleta okoli sebe. Močnemu narodu ni treba umetnih pripomočkov za življenje.

Vnanje države.

Bolgarsko združenje je toraj dognano. Včerani telegram prinesel nam je novice, da se je v novi razširjeni domovini temu pritiskil obligaten pečat, ki je po celem svetu v navadi, koder se čuje krščansko ime. Peli so v Sofiji in po celi pokrajini pri službi božji zahvalno pesem „Te Deum“. Ruski car je knezu Aleksandru pisal, vendar, kakor trdijo, ne v političnih zadevah, ktera trditve bo pa prej ko ne bosa. Opravila imajo v Sofiji sedaj čez glavo. Vse je treba iz novega preosnovati in po novem kopitu pristrojiti. Vojaki so se združili v jedno armado in se je ob enem pričel 22. januarja nov nabor, poleg vežbanja teh, ki že služijo, kajti niko ne veruje, da bi letošnjo spomlad mirno ostalo. Ob enem se bode pa združena armada primerno razdelila po obeh pokrajinah in bode znanprej v južni Bolgariji stali sledeči vojni oddelki: 2 brigadi pešcev, obstoječi iz štirih polkov vsak po 4000 mož, jeden topniški polk z osmimi baterijami, kterih vsaka bo zopet po 8 topov imela, in pa jeden polk konjice. Vrhovna poveljnika ji bodeta dva polkovnika. Sodišča so po bivši Iztočni Rumeliji vse razpustili, ker so bile večinoma v turških rokah ter se bodo po bolgarskem načinu iz novega osnovala.

Doba egiptovskih loncev je pridelovalcem tabaka tudi na *Srbskem* potekla. Vlada je duhan (tabak) v monopol vzela in ga bode od slej nadalje sama prodajala, kakor je to pri nas navada. Srbska vlada se je zarad duhanovega monopola že več časa pogajala z avstrijsko „Länderbanko“ in so se ravnokar dotične razprave dognale. „Länderbanka“ ga bo prevzela za okroglo svoto dveh in pol milijonov goldinarjev na leto in pa k prvemu posojilu 25 milijonov gld. bode še toliko dodala, da se bodo dolžna pisma za 40 milijonov goldinarjev napravile. Ta monopol je sicer na Srbskem že nekaj malega let v navadi, ali bil je tako polovičarsk, da so prodajalci tabaka prav dobro želi pri njem, kupovalci tabaka so pa slabo blago za drag denar dobivali. „Länderbanka“ bo stvar sedaj po avstro-ogerskem načinu v roke vzela in se je nadjati, da bode s tem morda tudi Srbom vstregla, kajti mnogo dobrega tabaka raste ondi po deželi, le prodajalci so ga dostikrat jako visoko cenili in pa eno in tisto blago čestokrat pri dveh prodajalcih ni imelo ene in tiste cene. Monopol po avstro-ogerskem načinu vreden, mu bo vtisnil enakomernost; če bodo pa Srbi v resnici zadovoljni, je pač drugo vprašanje, ker jim razven denarja vse mrzi, kar iz Avstrije tjekaj pride.

Iz Petrograda jel je proti *Poljski* zemlji drug mileji veter vleči, odkar je Poljakom Bismark jel zobe kazati. Posebno „Pet. Vedom“, ki do sedaj za za Poljake nikdar ni imela lepše besede nego rovar in puntar, opustila je tisto zbadanje in prijazneje piše o njih. To seveda v prvi vrsti dela kolikor toliko žaljena sebičnost, ker se je to, kar se je Poljakom na Pruskem živčim zgodilo, primerilo ruskim podanikom, iz česar pa zopet sklepa, da bode sedaj Poljaki pač sprevideli, da je vendar še boljše pod ruskim bičem živeti, nego pod tolikanj hvalisano

nemško kulturo. Na Poljakihi samih je sedaj ležeče, ali se jim neznosni položaj zboljša ali ne, za kar jim pač ni družega potreba, kakor z Rusi sprizajzniti se in njihovim tirjativam podvreči, pa bodo kar h krati vsako nedeljo pečenko na mizi imeli! Naj bi bilo le res vse odkritosrčno! A tu se ravno dvoma ne moremo iznebiti. Poljaki so nesrečen narod in kakor sedanja doba kaže, tudi pogian namenjen narod, če bi ne imeli ravno v sebi še toliko zdravega jedra, da bi se na podlagi tega še ohranili in tudi to dobo stisk srečno prestali. To zdravo jedro, ktero zvesto branijo, je katoličanstvo in njihova narodna značajnost, izvirajoča iz krepke literature. Oboje jih bo branilo tako pred ruskim, kakor tudi pred nemškim žrelom. Da jih Rusi ne bodo pogoltnili, če tudi si silno prizadevajo, da bi jih porusili, branila jim bo katoliška vera, ktere se Poljaki krepko držé, če tudi bi se tukaj slovausko pleme slovauskemu plemenu umaknilo. Na nemški strani se bota pa Nemeu in luterancu nasproti postavila Slovan in katolik. Sicer naj se pa tudi Poljaki tolažijo s pesmijo ki jo je Kranjec Francezu popeval zibaje ga, da vsaka reč le en čas traja!

O *španjski kraljici Mariji Kristini* se piše v „Times“ iz Madrida: Dokler je kralj živel, se kraljica ni odlikovala in ni vtikala v politiko. Ko je pa kralj umrl in je prebila prvo žalost, vsak opazuje, da se je vsa spremenila. Vesela in živahna gospa se je umaknila, a nastopila je resnoba, modra in delavna vladarica. Redno se vdeležuje minister-skih sej in se za vse zanimiva. Nobeno vprašanje ni presuhoparno za njo. Gospodarske stvari si dá razkladati, dobro so ji znane kupčijske zadeve z Angleško; ker občuje z možmi vseh strank, razgovarja se o načelih in zagovarja jih proti ministrom, da spozna stvar obojestransko; vnanjo politiko dobro razume in pozná težnje in sposobnosti evropskih državnikov; govori angleško in tri do štiri druge jezike — z besedo, kaže slavne vladarske sposobnosti in pridobiva si ljubezen; s kraljevo obitelji je dobra in prijazno občuje s kraljico Isabelo. — Ubogi španjski deželi, ktero je preteklo leto toliko nadlog obiskalo, prav iz srca privoši vsak pošten dobro vlado; želimo tudi, da bi se tudi nepoboljšljivi vendar le spame-tovali.

Izvirni dopisi.

Od kranjsko-štajarske meje, 6. februvarja. Z veseljem smo nedavno v „Slovenec“ brali, da je kupčiji za našo govedo na Laško zopet pot odprta, ktere so priprosti živinorejci željno pričakovali. Od kar je cena govedi pred dvemi leti tako visoko se dvignila in potem zopet pala, naš kmet ni mogel (in to je sedaj spet tako) včasih za noben pošten denar živinčeta iz hleva prodati. V teh dveh letih se je našim pridnim kmetom živina tako pomnožila, da ima vsak kaj prodati, posebno pa bode nekterim klaje in stelje manjkalo, prvega vsled preobilne živine, slednje pa zarad mokre jeseni in dolgotrajne zime, ker pri nas še čez in čez sneg leži. Zato se tudi za ozimnino bojimo, ker je sneg na mokro padel, t. j., da ni bila zemlja zmrznjena. Le če sneg na zmrazlo pade, pravijo stari možje, je žito na polji vsejano, shranjeno, kakor v kašči.

Iz Mariborske okolice, 8. februvarja. (Vreme in pustne zabavnice.) Naši ljudje pravijo, da na Svečnico pride medved iz svojega brloga na vreme gledat; če je megleno, ostane zunaj, če pa solnce

zgubili za boj, jaz se ne bi bil mogel niti eno uro braniti.“ Kaj je bilo toraj storiti?

Ko je Jurišič uvidel, da ne koristi daljni odpor, sprejme poziv, ali zahteva poprej poročstvo in dva poroka za svojo osobno slobodo. Na to izvleče en Turek iz neder zahtevano pismo, a dva ostaneta v trdnjavi. Jurišiča je spremljal v turški tabor aga janičarski ter ga pripeljal v šotor Ibrahimov. Veliki vezir je precej vstal, ko je opazil Jurišiča, podal mu roko, posadil ga zraven sebe ter ga poprašal za zdravje. V daljnem razgovoru ga je vprašal vezir, je li je ozdravil od bolezni, ki ga je morila, dokler je bil poslanec v Carigradu; je li hudo ranjen v poslednji bitki; pa zakaj ni predal trdnjave precej, kakor so to storili drugi kraljevski zapovedniki trdnjav, po imenu Bačani in Peter Erdödi; mar li se še nadja, da ga bode Ferdinand s svojo vojsko rešil? Na to odgovori Nikolaj: da je ozdravil od svoje stare bolezni, da rane, ktere je dobil eno iz puške, drugo od streliva, niso nevarne, in da jih bode prebolel, a kot pravi kristjan in veren služabnik kraljev ni smel do največje sile predati trdnjave. Ponudbo Ibrahimovo, da bode dal Jurišiču varstvo do Dunaja, odbije le-ta odločno. Konečno povabi Ibrahim Jurišiču, da gré z njim do sultana, da se mu pokloni in roko poljubi, a sultan da mu daruje mesto in trdnjavo Kiseg pod pogodbo, da nekoliko janičarjev

na predoru mestnega zida postavi turško zastavo. Jurišič je odbil ta poziv, ker ranjen in ves iznemogel ne more do sultana, a dobro poznavajoč ničemurnost in oholost Ibrahimovo reče: da tega tudi ni treba, saj veliki padišah smatra vse za dobro, kar njegov vsemogočni namestnik stori. Ta razlog dopade Ibrahimu in on postane dragovoljen do njega. Aga janičarski je tudi zaželel videti mesto, ali ga Jurišič opozori, da je v Kisegu mnogo hrabrih in neustrašljivih Španjolcev in Nemcev, kojim je boljše umakniti se. Tudi s tim razlogom se zadovoljijo Turki, a Ibrahim rad sprejme srebrne posode, koje je bil zanj in za njegove svetovalce prinesel Jurišič, kojega je zopet v ime sultanovo nadaril veliki vezir s častno obleko, ter pravi, da saj dovoli, da postavijo Turki svojo zastavo na predor.

Po dokončanem dogovoru odšlo je kakih deset janičarjev na predor mestnega nasipa, kjer je bila zataknjena rudeča zastava z napisom: „Nima Boga do Boga, a Mohamed mu je prerok“, ter zakličejo „Alah!“ a mestjani, ki so gledali ta smešni prizor, ponudili so Turkom vina hrvatski jih nazdravljaje. To je bilo dovoljno, da se zasiti oholost Ibrahimova in občuva čast in ogled nepremagljivega sultana pri vojski. Glasnik, ki je sultanu prinesel radostni glas o dozdevni zmagi in predaji mesta Kisega, dobil je 500 cekinov za dar, kaftan (dolgo obleko) in na leto

10.000 asperov,* a velikemu veziru podeli hvaležni sultau častno obleko in perjanico od štoklje. Sultan je odpustil zarobljena Ferdinandova poslanca Lambergar in Nogarolo, koja je bil kralj v Niš nasproti poslal ter pozove po njih Ferdinanda, da se z vojsko pokaže in udari z vojsko sultanovo, drugač da mu bode pokončal vso zemljo. Jurišičevi junaki pa so med tem odstranili precej zastavo ter jo spravili v župnijski cerkvi Kišegki, kjer je mnogo let visela v spomin turških nadlog in srečnega oslobojenja.

Posle tritedenske oblege zapusti turška vojska 28. avg. Kiseg. Obleganje je trajalo ravno toliko časa, kolikor pred tremi leti Dunajsko (l. 1529), ali je prestolno mesto branila jaka cesarska vojska z mnogimi pomočnimi četami; Jurišič pa je bil jak s četico hrabrih braniteljev v slabi in podrti trdnjavi zavstaviti vojsko od 300.000 vojakov in prisiliti jo, da sramotno odstopi. Ali hrabri Jurišič ni rešil samo Kisega, ampak je s to svojo obrambo oslobodil Ogersko in celó Nemčijo, ki se je takrat tresla od straha pred Turki. Nemčija je bila sicer rešena, ali zato se je pa sultan znosil nad našimi deželami. Cesar in kralj z močno armado v Beču nista porabila trenotka, toliko ko nič sta storila z onimi 100.000 Nemci, Čehi, Španjolci in Lahji pod zapovedništvom generala Vilima Roggendorfa. Sultan pa

* 1 asper = 1 kr.

sije, gre nazaj v svoj brlog, ker še ima huda zima priti. Če je letos na Svečnico prišel medved na svetlo, pač ni šel več nazaj, ker je celi dan močno snežilo in tudi naslednje dni ni bilo dosti solnca videti, kajti ves ta mesec imamo megleno, sneg in sploh prav zimsko vreme. Okoličani smo v takšnem vremenu obsojeni v svoje sobe, mestjane pa tako vreme ne moti, da ne bi letošnjega dolgega pusta dobro porabili za večerne zabave. Vsak dan so videti na voglih novi listi v različnih barvah, ki vabijo na bale, veselice in zabave, in ko bi le vsaka izmed 156 krčem, ki se v Mariborskem mestu nahajajo, samo eno veselico v pustnem času priredila, bilo bi to za dva meseca že veliko število, a nekatere krčme jih priredijo vsak teden ali vsaj večkrat v pustnem času.

Da toliko veselice v društvenem obziru ne vpliva dobro na ljudstvo, ker te veselice mnogo denarja požrejo in veliko pohujšanja naredijo, to je lahko sprevideti, ali ker je pohlep po zavživanju in razveseljevanju med mestnim ljudstvom že tolik, da se z navadnimi sredstvi ne dá več krotiti, mora se marsikaj prezreti, kar bi se pred leti ne bilo smelo.

Razun občenega pohlepa po razveseljevanju pa so mnogo krive tudi razne priložnosti, ki se ljudem po mestu povsod ponujajo, da se svojih težko prisluženih krajcarjev znebijo in čas za počitek odločen v razveseljevanju potratijo. Poleg množine krčem gostilnic in kavarn, še vabijo ljudi gledališče, cirkus, menažerija in razne društvene zabave. V Mariboru je bilo do zdaj to vse ob enem. Posestnik menažerije je pretekli teden vendar odšel, cirkus pa misli te dni oditi, zato pa so že v kazini, v gledališču in po raznih društvih več zabave napovedane.

Ker dobra volja mošnje kolje, bode menda mnogo naših mestjanov ob pustu imelo lahke mošnje, pa težke glave in otečene lase, po tolikih veselicah in zabavah. Pa ko bi se vendar po pustu spametovali ter na pepelnico premislili, kar duhovniki pri pepeljenju vsakemu človeku povejo, da je prah in pepel, in da bo se spet prah in pepel spreobrnili! A tudi tega se ne moremo nadejati.

Z Dunaja, 8. februarja. 6. t. m. je bil diner pri Nj. ces. visokosti nadvojvodu Viljemu v čast redovnim sestram, ki so se vrnilo iz Belgrada, kjer so imele preko 400 ranjencev v bolnišnici, ktero je križevniški red na svoje stroške oskrboval. Vsi tukaj bivajoči udje reda bili so povabljeni. Tudi Nj. ces. visokost nadvojvodinja Elizabeta, mati španske kraljice, in ces. visokost nadvojvoda Eugen, bili so navzoči. Vsaki gost imel je sledečo karto:

„Diner du 6. Février 1886. Potage Windsor. — Croquettes de poules de pierre. — Longe de veau en Macedoine. — Filetes de poulardes à la Turenne. — Médallions de sol en aspic. — Ponche au champagne. — Rein de chevreuil. Sauce Cumberland. — Salade italienne. — Choux-fleurs. Sauce en beurre. — Vannaux de noisettes. — Œrém glacée à la Vernon. — Fromage et dessert.“

je skusil pred Kisegom, da so tudi podrte zidine jake obraniti se še tako hudega sovražnika, ako branitelj srčen in vere ne zgubi, opustil je zatoraj svoj prvotni namen do boljših časov, a za zdaj pa odločil edino osvetiti se s pokončevanjem in pustošenjem vasi in mest. Glasovita vojska, s kojo se je grozil oholi in pohlepni Soliman pokončati nemško cesarstvo, izvrše se konečno v strašno razbojstvo in pokončevanje, ki je siromašne kristjane tudi po slovenskih zemljah zadelo. In prav je imel Jurišič, ki je pisal kralju Ferdinandu, ko so se vzdignile čete Solimanove izpred Kisega: „Ne mislim, da bode sultan na Dunaj navalil se, njemu bode sedaj najprvo pokončati vse vaše zemlje tam doli do Slavonije, pa bode zadovoljen, a ponašal se bode, da se niste upali z njim sprejeti se na bojnem polju.“ Tako je tudi bilo.

Prve dni meseca septembra je odrinil sultan od trdnjave, kjer je bila tako nepričakovano ponižana njegova oholost in prevzetnost, pa je na severno-izhodni strani stopil čez štajarsko mejo. Zarad neprestanega deževja in jako slabega pota valila se je vojska počasno proti nemškemu Gradcu. Pred njo in za njo ni bilo drugega nego razdjanje in požiganje. Zataborene cerkve, kjer so se prebivalci moško branili, končal je požrešni ogenj, ki so ga zanetili besni sovražniki. Nobenega trdnega kraja niso sicer

Domače novice.

(Naučni minister Gautsch) pride, kakor „Laib. Ztg.“ poroča, v kratkem v Maribor in Celje. V Mariboru se hoče osebno prepričati, ali bi bila ondi v resnici potrebna zgradba novega gimnazijskega poslopja ali ne, v Celje ga pa razmere na ondašnji gimnaziji vabijo, da si jih od blizu ogleda, ali so res tako strahovite, kakor je mož to iz nemških ust slišal ali ne.

(Za nadzornika Knaflrove ustanove) imenovan je, kakor se nam poroča z Dunaja, gosp. dr. pr. Sezun.

(Včeranj mesečni živinski somenj) je bil prav dober. Živine se je nagnalo lepo število 1050 komadov, po katerih so kupci kaj pridno segali.

(Ogenj) je bil v nedeljo zjutraj v Črni vasi št. 17, pri Skafarji, ter je pokončal hlev in kozolec; škoda je nad 800 gld. Sosedje so naglo prihiteli ter ubranili, da ni nastal hujši ogenj.

(„Kratek navod o prvi pomoči pri nezgodah“), imenuje se tiskovno polo obsegajoča brošurica, ki jo je spisal c. kr. vladni svètnik in redni javni profesor porodolovja, dr. Valenta v Ljubljani. Knjižica obsega v kratkih ali krepkih potezah vse, kar nam je treba vedeti, če hočemo svojemu bližnjemu pomagati, ako ga najdemo v omedlevici ali če nam se zdi mrtev, kedar bi morda naleteli na kakega vtopljenca, obešenca, zmrznjenega, od solnčnega pika zadetega, od strele pobitega. Knjižica daje krepek, če tudi kratek poduk, kako je ravnati z ljudmi, ki so se zadušili vsled vsopenja plina, ki so se zastrupili, ki se jim je kri odprla ali če imajo zlomane kosti; konečno se ondi nahajajo dobri nauki, kaka pomoč da je prava zoper opekline, steklino; kako da je treba odpravljati tuje stvari iz našega života, n. pr. če komu kaj v grlu obtiči, ali v oči pade. Kakor je knjižica majhna, tako je vsega priporočila vredna in bi se morala poleg pratike pod vsako streho nahajati. Cena nam ni znana, vendar pa nikakor ne bo visoka.

(O novi šolski postavi), gledé preskušinj za srednje šole in v srednjih šolah, smo v našem listu po večem obrisu že pisali. Ker je pa ta postava tudi za naše kraje po c. kr. deželnem šolskem svetu določena, kako da naj se izvršuje, zanimalo bode izvestno tega in onega zvedeti, kako da se bo po njej ravnati.

Začnimo toraj pri vstopu v srednje šole. Poskušinja za ta sprejem se bode delala lahko dvakrat na leto in to konec šolskega leta, 15. in 17. julija in pa ob začetku leta, t. j. 16. in 17. septembra, toda vsak dijak se ji sme le jedenkrat podvreči. Kdor pade, pade za celo leto. Tudi na druge srednje šole v kako drugo mesto ali celo v drugo deželo je ne sme iti delat. Da se bode temu zabranilo, si bodo ravnateljstva srednjih šol kranjskih, štajarskih, koroških in primorskih vzajemno dopisovala konec leta izkaze tistih učencev, ki so pri sprejemnem izpitu za prvi razred padli in morajo še eno leto ljudsko šolo obiskovati, da se bolje pod-

kujejo v vednostih za sprejem v srednje šole potrebnih.

Vsprejemni izpiti za višje razrede od prvega delali se bodo vsako leto od 16. do 18. sept. in te dni ne bo še običajnega poduka. Slovesen začetek šole s službo božjo bo 17. ali 18. sept. Redni poduk prične se 19. sept. vsakega leta.

Preskušanje zrelosti delale se bodo ustno na Ljubljanski gimnaziji redno poslednji teden vsakega šolskega leta. Preden se začne, se bo ves poduk končal in pa semestralna spričala se bodo razdelila. Izvrševala se bode preskušinja zrelosti tako, da se bode zjutraj od 8. do 12., in popoldne od 3. do 7. ure po jedna skupina maturantov iz vseh predmetov izpraševala in popolnoma izprašala, ter se bo maturantom takoj ondi naznanil vspeh.

(Preskušanje učiteljske sposobnosti) delale se bodo tukaj 5. aprila. Kdor se želi vdeležiti, oglasi naj se po službenem potu do 25. marca. Začetek bo 5. aprila ob 8. uri zjutraj v dvorani na c. kr. učiteljski za to odločeni in se kandidatom ne bodo pošiljala nikaka posebna vabila, temveč naj vsak pride, kdor je prošnjo vložil.

Razne reči.

— Iz Pittsburg-a (severne države amerikanske) se piše o velikem boji ogerskih delavcev z redarji. Ogri in drugi delavci, kateri so se pridružili, so zahtevali povišanje plače, dosihmal so dobivali za vagon oglja 27 cts., in 55—60 cts. za prežgan premog (coaks), sedaj pa zahtevajo 30, oziroma 60—65 cts. Sli so skupaj nad uradnike v skladiščih. A nasproti jim je prišlo 50 redarjev. Nastal je boj med njimi. 13 so jih odpeljali. Od 10.000 peči za premog (coaks) jih je zaprtih 3600. Uporni delavci še drugim ne pusté delati. Dva polka sta dobila povelje, da imata pripravljena biti. — Strah vlada po vsi okolici med ljudmi. — Tako velike vstaje med delavci pri premogu še ni bilo.

— Posode iz nikelna ali z nikelnom prevlečene, niso varne za kuho, tako je razsodil najvišji zdravstveni svet na podlagi kemičnih preiskav.

— Vožnja po vodi v Sibirijo. Norden-skiöld je, kakor znano, po severnem ledenem morji prišel iz Evrope skozi Behringov preliv v Tiho morje. Pokazalo se je, da je njegovo trudapolno potovanje dveh let zarad vožnje po sibirskih velikih rekah brez praktične koristi, ker je njihovo ustje več nego pol leta zamrznjeno. Sedaj so pa opustili vse daljne poskuse in Sibirčakov je ukazal delati cesto od Pečore preko Urala do Oba. Ob enem pa delajo kanal med Obom in Jenisajskom, reko Angoro pa hočejo napraviti plovno, tako, da se bode blago po vsi Sibiriji lahko po vodi pošiljalo, le med Petrogradom in Obom je po suhem pota 170 vrst (1 vrst = 106 km.).

— „Neun Schneider machen einen Mann“, ni nikakor zabavljica, marveč nam pové, kako je leta 1742 prišel ubog deček v rokodelnico krojačev v Londonu in tam prosil milodare. Devet krojačev je tam sedelo, deček se jim je usmilil, zložili so skupaj in dali so mu nekaj denarja. Za te denarje je ubogi deček kupil sadja in ga je prodal s pridom. Tako je začel z malim, da je poslednjič postal bogat trgovec, in ko si je napravil kočijo, je napisal na-njo: „Neun Schneider machen einen Mann.“

vžugali, tolikanj strašneje pa je trpela dežela, ki jim je bila odprta.

Dne 11. septembra je stal sultan pred Gradcem, ali že drugi dan je pobegnil čez Muro, ko je zvedel, da se približuje krščanska vojska od Dunaja pod Kacijanerjem in Žigo Herbersteinom. Pri Fernici in Lipskem so jih kristjani došli ter hudo otepli; pri Mariboru pa se je sultan komaj rešil čez Dravo, kajti Žiga Višnjagorski in Pavel Bakič sta mu stala za petami ter ga preganjala, dokler ni 22. septembra stopil pri Vinici na Hrvatsko, od koder jo je popihal skoz Slavonijo proti Belemu gradu. Strahota je, koliko so takrat pretrpele slovenske zemlje, posebno pa še Hrvatska od krutnega Turka, je nemogoče dopovedati. Vasi in mesta so pokončali in več nego 30.000 ljudi so odpeljali s seboj v sužnost.

V Rasinji pri Koprivnici ubije krogla brata teftendarja Sabana, a Turki zarad tega precej zapalijo mesto in vse prebivalce posekajo. Med zasujenimi se je nahajal tudi Hrvat Jurij Husti, ki je prispel kasneje v Indijo, mnogo sveta prehodil in marsikaj doživel ter povrnivši se čez mnogo let v svojo domovino svoje popotovanje prav zanimivo opisal. Pri Varaždinu se je turška vojska razdelila; sultan se je obrnil z janičarji in spahijami skozi dolino Viniško čez Koprivnico in Virovitico, Gudovca

pri današnjem Belovaru in Čazme na Veliko in proti zavičaju Zapoljskega v Požeški županiji.

Največ grozovitosti je v tej vojski pretrpela Križevačka županija, v kateri je bilo mnogo lepih in bogatih samostanov, cerkev in udobnih gradov, kjer je živel narod zadovoljno in prav gosto naseljen. Mesto Požega, ki je štela v tem času 50.000 prebivalcev, osvojé si in zapalijo Turki ter po Slavoniji učinijo še tudi mnogo drugih grozovitost, zarad kojih je narod začel propadati. Vendar pa se je še zdaj edino po zaslugi hrabrega Jurišiča oslobodil oni del Ogorske, ki je držal s Ferdinandom ter večidel Hrvatske in Slavonije. Od zadobljenih ran in velikega truda je bil Jurišič čisto obnemogel. Vendar pa je še po odhodu Turkov poskrbel za svoje mesto ter zahteval boljšo posadko in popravek zidin, za svoje vredne vojake in mestjane pa je prosil pri Ferdinandu hrane, da niso za lakoto mrli.

Ko se je malo odahnil in ozdravil, odpoti se na Dunaj, kjer so ga pričakovali srčno in obsipali z velikim odlikovanjem. Tudi pri Turkih je zadobil Jurišič po junaški obrambi Kisega veliko spoštovanje, a sultan Soliman ponudi Ferdinandu poveljstvo po Jurišiču primirje, koje je Ferdinand prav rad sprejel. Ko je l. 1533 prvi turški poslanec po imenu Mohamed bil poslan do Ferdinanda, pozdravi ga Jurišič v imenu kraljevem. (Konec prih.)

Telegrami.

Dunaj, 9. febr. Poslanska zbornica. Scharschmid in drugovi predlagali so načrt postave, po kateri bi se last nemškega jezika popolnoma določila; po kateri bi se nemščina kot državni jezik določila za Galicijo in laške pokrajine s primernimi izjemami in po kateri bi se deželni jeziki določevali tako, kolikor se v tem ali onem kraju rabijo. Heilsberg in tovariši stavili so interpelacijo do ministerskega predsednika, če pride ob priliki pogodbinih razprav tudi vprašanje o vpeljavi monopola na žganje na vrsto.

Moskva, 9. febr. Panslavist Aksakov je umrl.

Rim, 8. febr. Kitajski cesar prosil je sv. očeta, da bi se v Peking ustanovilo papežev poslanstvo in pa da bi se nasprotno pri sv. stolu napravil prostor Kitajskemu zastopniku.

London, 9. febr. Delavci so napravili socijalistično demonstracijo. Na to valila se je na tisoče broječa tolpa iz Trafalgarskega trga proti Hyde parku, kjer je okna po ondi stoječih hišah kar od kraja pobila, po založiških in vozove je razbila in sprehajalcem je denar in druge vrednosti kradla. V prodajalnice so tudi vlomili, iz katerih so neizmerno veliko dragocenosti odnesli. Redarji so končno mir napravili in so jih mnogo zaprli.

Tujci.

7. febr.

Pri **Matiju**: Belina, Steiner, Peterka in Dinghofer, trgovci, z Dunaja. — Ed. Slavamek, trgovec, iz Gradca. — Frane Hörzinger, e. k. poročnik, iz Trbiža. — Nik. Malesenich, e. k. finančni okr. ravnatelj, iz Dubrovnika. — Janez Dolene, častnik e. k. mornarice, iz Zadra.

Pri **Južnem kolodvoru**: Martin Javnik, posestnik, iz Radolice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	751.22	— 3.8	sl. svz.	oblačno	
8. 2. u. pop.	753.08	+ 1.2	sl. svz.	jasno	0.00
9. u. zveč.	754.90	— 5.8	sl. svz.	jasno	

Zjutraj oblačno, podnevi solnce, noč pa jasna. Srednja temperatura — 3.6° C., za 3.2 pod normalom.

Vsebinska VI. zvezka.

Text: Ein Weihnachtsabend unter der Erde. Von Waska Welikoff. (Fortsetzung und Schluss). — Gölgeda padishantin. Reise-Erinnerungen aus dem Türkenreiche von Karl May. — Der letzte Ritt (Fortsetzung). — Der letzte Ritter von Landeck. (Tiroler Sage.) Gedicht von Ulrich von der Uhlenhorst. — Um's Glück betrogen. Frei dem Englischen nacherzählt von Natalie von Wolff. (Fortsetzung und Schluss). — Die Vogelinsel Rottum. Von G. T. Arminius. — Am Meere. Gedicht von A. vom Spiekerhof. — Ueber gutes und schlechtes Mehl. Von Josef Burger. — Neues über die Miesmuschel. — Aus meiner Soldatenzeit. Von J. T. Kujawa. Marsch- und Quartierabenteuer. (Fortsetzung). — Der Verfasser von „Münchhausen's Abenteuer.“ — Die alte Kreuzkirche bei Lügde. — Allerlei.

Illustrationen: Der Nachen St. Julian's des Hospitators. Nach dem Gemälde von A. Dawant. — Junge Friesin. Studienkopf von Johann von Pritzelwitz. — Die Wasserwehre am Dreikönigstage im Kaukasus. Gezeichnet von Schamota. — Religionsunterricht. Gemalt von Hugo Oehmichen. — Die alte Kreuzkirche zu Lügde bei Pymont. Nach der Natur gezeichnet von R. Geissler. — Venezianische Fischer. Gemalt von R. Falkenberg. — Münchhausen's Entenfang. Gezeichnet von Adolf Schrödter.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

9. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. 45 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	84 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 „ — „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 90 „
Akcije avstr.-ogerske banke	866 „ — „
Kreditne akcije	299 „ 60 „
London	126 „ 35 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 02 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 90 „

Od 8. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	101 gl. 65 kr.
papirna renta 5%	93 „ 70 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 114 „ 10 „
Länderbanke	115 „ — „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	627 „ — „
„ državne železnice	265 „ 50 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	206 „ 25 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 128 „ — „
4% „ „ 1860	500 „ 140 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 171 „ 20 „
„ „ 1864	50 „ 169 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 177 „ 50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 20 „ 25 „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	116 „ 20 „
„ Ferdinandove sev.	106 „ — „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „

Zahvala.

Za mnogo dokazov milega sočutja o bolezni in smrti našega ljubljene sina, oziroma brata, gospoda

IVANA JUSTINA,

črkostaveca,

ter za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu, posebno slav. društvu „Slaven“ in slav. Šišenski čitalnici za gniljivi nagrobni, dalje njegovim kolegom tiskarjem, deputaciji Mohorjeve tiskarne iz Celovca, poklonitjem in nositjem krasnih vencev, kakor tudi vsem onim, ki so na jeden ali drugi način pripomogli k temu veličastnemu spredu, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, 9. februarja 1886.

Zalujoči ostali.

Vsakdo lahko zdrav postane in veliko starost doseže, kdor prav skrbi za svoje telo. Največ bolezni izide iz krvi, zato je pač vsacega človeka največjeja dolžnost, na kri vso pozornost obračati. Našim preiskavam oprtim na večletno skušnjo se je posrečilo najti taka sredstva, ki hitro, izvestno in brez škodljivih nasledkov kri čistijo, okrepčujejo in jej za pravo kroženje skrbé. Način našega ozdravljevanja odlikovan je z redovi in zlatimi medaljami. Vedno ozdravljamo z dobrim vspehom bolezni, ki izvirajo iz spridene krvi, (in to brez živega srebra), dalje slabosti, kožne bolezni, rane, tudi še tako starelišaje, izpadanje las, protin in revmatizem, vsake vrste ženske bolezni. Trakuljo odpravimo po našem načinu tudi pri otrocih v jedni uri. Počenim je pri nas na podlagi posebnih pasov sicer počasna, toda gotova pomoč. Kdor kaj zahteva, opiše naj svojo bolezen in priloži marko za odgovor. (9)

Zasobna klinika „Freisal“ v Solnogradu.

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani

(3)

se dobiva

Okrožnica

Njih Svetosti papeža Leona XIII.

krščanski uravnavi držav.

Obsega 32 strani v osmerki in velja 6 kr., kdor jih naroči več skupaj jih dobi še ceneje.

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo proti

bolezni na plućih in na vratu (jetiki, naduhi in bolezni v krlju [Kehlkopf]).

Iznenadljivi so vspehi! (16)

Knjžica o tem razpošilja se zastoni.

Zavitek čaja velja 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravega ima

A. Wolfsky,

Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

(3)

Služba

občinskega služabnika

je razpisana pri županstvu v Krškem. Letna plača 180 gl. postranski zaslužek blizu 100 gl. in prosto stanovanje. Prošnje do konec februarja t. l. na županstvo v Krškem.

Priporočljive slovenske molitvene knjige,

ktere ima v zalogi

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Sveta Ana ali molitvene bukvice v češčenje sv. matere Ane. Spisal Hrisogon (z velikimi črkami)

Družbene bukvice za dekleta in molitvene bukvice. Spisal J. Rozman

Gospod usliši moje molitev. Molitvene bukvice za pobožne Slovence. Spisal I. Volčič. (Velik tisk)

Hvala božja

Kruh angeljski. Molitvene bukvice za mladino

Kruh nebeški ali navod, pobožno moliti in častiti presveto Rešnje Telo s trojno mašo in drugimi navadnimi molitvami. Spisal Janez Zupančič

To knjigo smemo čast. občinstvu toplo priporočati, ker obsega, kakor je že iz naznanjenega naslova razvidno, bogato zbirko molitev v počestvenje sv. Rešnjega Telesa. Udom, na mnogih krajih razširjena bratovščina presv. Rešnj. Telesa, bode posebno dobro služila kakor popolni molitvenik. Čisti dobiček odločen je dobroteljnemu Vincencijevemu društvu.

Lilija v božjem vrtu ali deviški stan, njegova lepota in pripomočki ga ohraniti. Sp. Jeran in Zamejic

Sveti listi in evangelijski

Marija Devica, Gospa Jezusovega presv. Srca. Spisal J. Doleneč

Mašne in druge molitve. Spisal L. Pintar

Svete molitve z odpustki. Molitvenik za pobožne katoliške kristijane. Spisal Jožef Erker

Knjiga obsega bogato zbirko za vsako potrebo primernih molitev, ktere so vse z odpustki sklenjene. Papir je bel, tisk lep, črke primecoma velike. Časopisi so se o tej knjigi izvrstno izrazili ter ji prednost pred drugimi pripoznali.

Naša l'uba Gospa presv. Srca. Spisal Ivan Volčič

Nebeške iskricke za mladost, pa tudi za odraslene ljudi

Razlaganje sv. maše po čast. očetu Martinu Cochemu. Domače in molitvene bukve

Šmarnice ali Majnikovi ogovori. Spisal Sim. Gabere

Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa. Spisal Bonač

Vertec nebeški. Molitvene bukvice za pobožne Slovence. Spisal Ivan Volčič

Zvonček nebeški, ali molitvene bukve z mašnimi, spovednimi, obhajilnimi molitvami itd.

Vsi ti naznanjeni molitveniki, so le en del naše zaloge in so oziroma njih vsebine vsega priporočevanja vredni. — Kdor pa želi popolnejši imenik, kateri je ravnokar izšel, mu ga tudi radi pošljemo.

(13)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.